

Vicenç Villatoro ha publicat un assaig crític amb el tripartit. JOSEP LOSADA

Catalunya postnacional

Assaig

L'engany El segon tripartit o la desnacionalització de Catalunya

Vicenç Villatoro

Ara Llibres. Barcelona, 2007

Xavier Fillela

La constitució del tripartit ha estat perfectament legítima, però la pràctica dels dirigents d'Esquerra i el PSC va ser moralment i políticament inacceptable. Aquesta és la tesi que el periodista i polític Vicenç Villatoro desplega en la seva darrera obra. La clau de volta que defineix aquest pamflet és la denúncia de l'engany de les direccions d'Esquerra i del PSC per haver anat a unes eleccions havent decidit, sense dir-ho, la seva política d'aliances. Més encara, l'engany per part d'Esquerra per haver espantat l'electo-

rat amb el fantasma d'un pacte ja tancat pels seus adversaris –la sociovergència– quan el que estava tancat com a pacte era el tripartit.

Per Villatoro, el tripartit no és una aliança conjuntural pel poder i les cadires, sinó una aposta de fons que pretén transformar en profunditat la manera d'entendre i gestionar el país. Així les coses, el nou mapa polític hauria situat Catalunya en un horitzó postnacional que elimina la reivindicació identitària de l'agenda política catalana i la redueix a un afer entre dretes i esquerres que té en la gestió el seu únic objectiu. Gràficament, que fa de la Generalitat poc més que una Diputació provincial.

El tripartit, prossegueix explicant Villatoro, neix, encara, d'un altre engany, previ i més profund: el d'una divisió frontista falsa i simple que no tan sols confronta dreta i esquerra, sinó, que,

a més, criminalitza la dreta en el seu conjunt. Catalunya, ens diu Villatoro, ha oblidat que la veritable partida del segle XX no va ser entre dretes i esquerres, sinó entre demòcrates i totalitaris. L'elecció d'una identitat d'esquerres, conclou l'autor, ha comportat la renúncia a una identitat catalanista que, al cap i a la fi, ens diu, va néixer d'un sistema de valors que s'avé poc amb l'intervencionisme i el recel per l'individu i la societat civil.

Les darreres pàgines d'aquest pamflet estan dedicades a repensar el catalanisme i a oferir un seguit de passes que inclouen la reforma de la llei electoral amb l'objectiu d'obrir la política a la ciutadania i alliberar-la del pes d'uns aparells de partit que, en opinió de Villatoro, han conduït la política catalana a la discreció, l'opacitat, el silenci, l'avorriment i, en el fons, ni més ni menys que a la mediocritat.

Literatura d'aquí i d'ara

Assaig

La matèria primera

Francesc Serés

Empúries. Barcelona, 2007

Oscar Carreño

Quan l'any 2004 Francesc Serés (Saidí, 1972) va guanyar el premi Octavi Pellissa pel projecte *Catalunya: classe mitjana*, tot i la seva joventut, ja havia bastit una obra narrativa de precoç qualitat. Un any abans havia aparegut *De fems i marbres*, llibre d'on s'espigolen les tres parts que formen la trilogia: *El ventre de la terra*, *L'arbre sense tronc* i

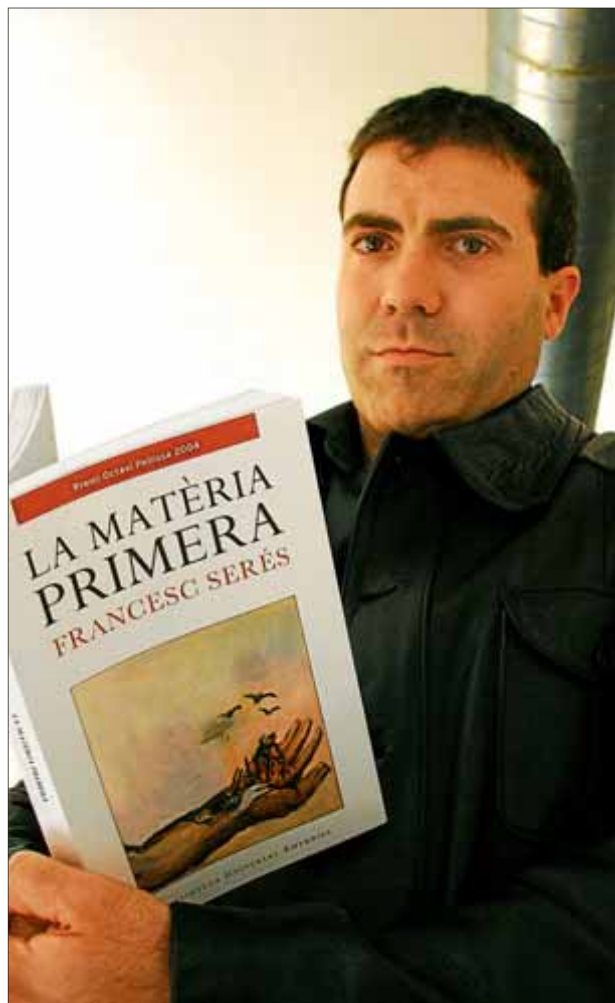
Una llengua de plom, que anteriorment havien arribat al lector de manera individual. Després vindria el magnífic llibre de relats *La força de la gravetat*, i enguany apareix *La matèria primera*, que és el descabellament del projecte *Catalunya: classe mitjana*.

Amb *La matèria primera* Serés proposa un recorregut pel país a través de la història de la gent sense història, que, com reclama l'autor des del mateix títol, configuren l'essència i la força primerenca de la formació social. Vint-i-tres peces i un epíleg que de manera fragmentària acaben constituint un fresc de les relacions que regeixen

el món laboral d'ara i d'aquí: l'explotació del personal de serveis, la deserció d'actius que pateix l'economia agropecuària, el desencís envers un model universitari incapaç d'adaptar-se al món laboral –tema, aquest, que s'agermana amb l'agror amb la qual evocava el narrador de *L'arbre sense tronc* les seves experiències escolars–, la insensibilitat d'una administració expropiadora i la decepció envers les organitzacions sindicals i polítiques, així com el retrat, en el magnífic relat *Realisme socialista*, d'aquesta societat debordiana de l'espectacle en la qual ens trobem immersos.

Cadascun dels traços de vida que dibuixa Serés demanen un tractament diferent; i per això mateix la utilització del relat, de l'entrevista personal, de la crònica periodística i de l'article d'investigació sociològica per apropar-se als retratats; amb una tria formal i uns resultats finals que semblen no ja els més idonis per a les situacions tractades, sinó els únics possibles.

També és característica la precisió mimètica de càmera fixa amb la qual Serés mira; com si l'autor procedís a la descripció d'allò que veu des de la imatge congelada d'una fotografia i no des del moviment constant de la realitat captada. Sens dubte, les pàgines de *La matèria primera* remetien més als documentals de Llorenç Soler i de Joaquim Jordà que no pas a referents previs d'una literatura catalana que massa sovint defuig les penúries del nostre temps i el compromís de denúncia per instal·lar-se en una èpica pretèrita, com més enrere es miri, millor; i en el cant de glòries i fites passades.

El narrador Francesc Serés amb el seu llibre. JORDI GARCIA

Amants del teclat

Narrativa

L'oracle imminent 'Very hot mails'

Toni Ibàñez i Emma Piqué

Premi de Literatura Eròtica la Vall d'Albaida. Bromera. Alzira, 2006

Joan Rico Vidal

Més que una narració eròtica, *L'oracle imminent* és un experiment literari escrit a quatre mans a la manera de diàleg i en tan sols nou dies. El resultat, però, és irregular. Roland Barthes deia que

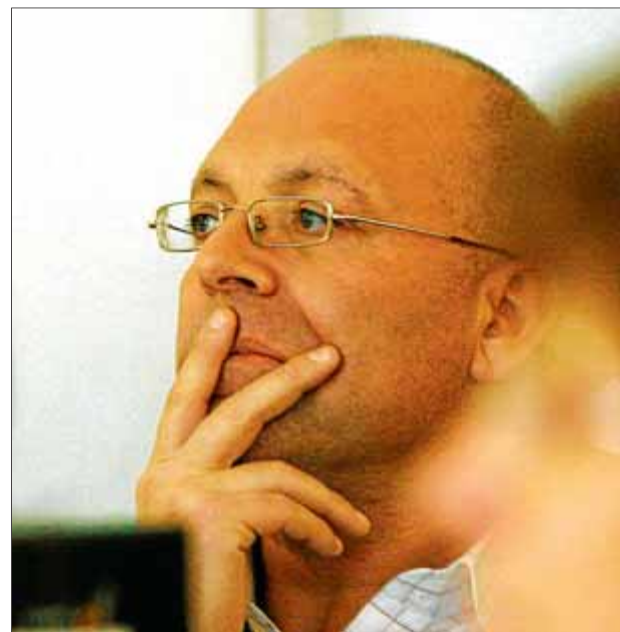
“el llit és el lloc de l'imaginari; mentre que la taula és de nou, es faci el que es faci, el que és real”. En aquest sentit, el darrer premi de Literatura Eròtica la Vall d'Albaida mostra una història que gira més al voltant de l'escriptura, la desposseïció del text i la cerca de la paraula darrera, que no pas del pur gaudi del sexe.

Dos personatges amagats sota pseudònims o *nicks*, en Vogelfrei i la Mouchette, són els protagonistes d'una història humida i fugaça que es desenrolla via correu electrò-

nic, blogs, *messenger* i textos d'SMS, una innovació lingüística que s'ensorra en presentar-se en forma de llibre tradicional. Pel que fa a la història dels amants, l'encerta quan es barreja amb l'escriptura, com ara la consciència per part de Vogelfrei d'estar dins la ficció d'un llibre futur, mentre que relisca quan vol mostrar imatges sexuals que sobten, com ara la delirant escena de l'*edding*.

D'altra banda, *L'oracle imminent* és ple de cites literàries explícites, com ara Nietzsche, Espinosa i fins i

tot Shakira, i d'altres amagades sota la veu dels amants embogits, com ara Gil de Biedma i J.V. Foix, que serveixen per enfortir la ficció del text. “No podem deixar d'intentar apropiarnos de les coses per la mirada o pel tacte –deia Derrida–, fins i tot l'escriptura intenta apropiarse de la llengua”. Una possessió que serà debades. Els amants d'aquest relat juguen a apropiarse l'un de l'altre, temptant els límits de la paraula i el cos. Una relació impossible que només poden tallar com ho fan, de cop.

Toni Ibàñez ha guanyat un premi literari. JOB VERMEULEN